

2022-03-07

Remissinstans: Säker Vatten AB

Remissvar över betänkandet SOU 2021:81 En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet
(N2021/02620)

Sammanfattning

- 1 Vi instämmer i förslaget till att Folkhälsomyndigheten utses till ansvarig myndighet för artikel 10 riskvärdering av fastighetsinstallationer för befintliga byggnader samt rapporteringen till kommissionen.
- 2 Vi instämmer i förslaget till föreslagen text i PBF 3Kap 9§ om material i kontakt med dricksvatten.
- 3 Vi föreslår att PBF 3 Kap 9§ kompletteras med en punkt om legionella förutom nuvarande punkterna 1–6. Detta då det så starkt i dricksvattendirektivet anges att WHO har noterat att legionella är den vattenburna patogen som orsakar störst hälsoproblem i unionen.
- 4 Vi föreslår att Folkhälsomyndigheten och Boverket tillsammans får ett regeringsuppdrag om att kartlägga förekomsten av legionellabakterier i flerfamiljshus.

1 Riskvärdering av fastighetsinstallationer

Utredarens förslag om att Folkhälsomyndigheten ska ha ansvar för Riskvärdering av fastighetsinstallationer för tappvatteninstallationer enligt artikel 10 och återkommande riskvärdering vart 6:e år enligt artikel 7 anser vi är bra då det omfattar befintliga byggnader. Vi vill däremot påpeka att för installationer i nya byggnader och vid ändring så behöver Boverkets regelverk för byggnader ställa krav på en dokumenterad riskvärdering av installationerna. Vi anser att gällande byggregler, BFS 2011.6 med ändringar till och med BFS 2020:4, avsnitt 6:62 Installationer för tappvatten visar på de potentiella risker som är förknippade med fastighetsinstallationer enligt artikel 10 1a

En riskvärdering av fastighetsinstallationer för tappvatten är något som börjar när man projekterar en installation för en nybyggnad eller vid ändringar. Riskvärderingen varierar beroendet på typ av objekt. För en installation där man har egen brunn måste en riskvärdering göras av vilka material och vilken typ av rening som behövs. För ett stort komplex med flera flerfamiljsbyggnader med gemensam uppvärmning av tappvarmvattnet måste man utföra en riskvärdering med avseende på hur varmvattentemperaturerna varierar i installationen och risken för problem med tillväxt av legionellabakterier.

2 Material i kontakt med dricksvatten

Vi stöder förslaget till ändring i PBF 3 kapitlet 9 § om tillägget gällande material i kontakt med dricksvatten samt förslaget till 8 kapitlet 3 § om marknadskontroll över byggprodukter som omfattas av artikel 11 i dricksvattendirektivet. Vi vill dock påpeka att Stående bryggkommitténs expertgrupp om material i kontakt med dricksvatten som mellan 1999–2006 arbetade med det material som är nuvarande 4MS systemet så påpekades det från flera länder att det fanns fler produkter än byggprodukter under dåvarande byggprodukt direktivet som behövde testas, accepteras och få en märkning. Ifall fortfarande detta gäller så innefattar inte marknadskontrollen enligt PBF 8 kapitlet 3 § dessa produkter.

3 Vi föreslår att det nuvarande text i 3 kap 9 § kompletteras med punkt 7 om legionella

För att uppfylla det krav på skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö som anges i 8 kap. 4 § första stycket 3 plan- och bygglagen (2010:900) ska ett byggnadsverk vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att det inte medför en oacceptabel risk för användarnas eller grannarnas hygien eller hälsa, särskilt inte som följd av

1. utsläpp av giftig gas,

---2, 3, 4, 5-----

6. förekomst av fukt i delar av byggnadsverket eller på ytor inom byggnadsverket.

7 legionella

Vårt motiv till att föreslå legionella är att det är vattenburna patogen som orsakar störst hälsoproblem. Förutom de personer som insjuknar på grund av legionella och som anmäls så finns det ett stort mörkertal. Med tillägget om legionella blir det tydligare för vad samhällets regler för byggnader behöver omfatta när det gäller installationer

4 Förslag till regeringsuppdrag om legionella i flerbostadshus

Vi föreslår att regeringen ger Folkhälsomyndigheten och Boverket i uppdrag att kartlägga förekomsten av legionella i flerfamiljshus. De flesta anmälda fall av legionella förutom reseassocierade och på sjukhus är fall i bostäder. I huvudsak gäller detta flerfamiljshus. Det är bekymmersamt att flerfamiljshus inte anges som prioriterade byggnader i dricksvattendirektivet. Troligen beror detta på att i flera länder har varje bostadslägenhet egen uppvärmning av varmvatten. I vårt land har vi till största delen gemensam uppvärmning av enskilda eller grupper av flerfamiljshus.

Information om Säker Vatten och hur verksamheten kan ligga till grund för att uppfylla delar av dricksvattendirektivet.

Säker Vatten är en organisation vars syfte är att minimera skador på person och egendom till följd av bristfälliga sanitets- och värmeinstallationer. De typer av skador som vi försöker minimera är fukt- och vattenskador från läckage och personskador på grund av bakterietillväxt och föroreningar samt brännskador från hett vatten i tappvatteninstallationer.

Arbetet bedrivs genom att ta fram branschregler, informera bransch och allmänhet samt utbilda och auktorisera installatörer och projektörer.

Branschregler Säker Vatten installation utgår från föreskrifter och allmänna råd i Boverkets Byggregler avsnitt 6:6 Vatten och Avlopp, bland annat när det gäller riskbedömningar av installationerna såsom

- mikrobiell tillväxt, till exempel legionella
- brännskador av hett vatten,
- vattenskador
- material

Branschregler Säker Vatteninstallation är utformade på att sådant sätt att den som följer dem kan anser ha gjort en riskbedömning på berörda installationer. Till exempel delar som anges i Artikel 10 Riskbedömning avseende fastighetsinstallationer

Genom att följa branschreglerna och upprätta intyg om att de är uppfyllda kan både installatör och mottagare av anläggningen vara förvissade om att samhällets krav är uppfyllda.

Säker Vattens branschregler och webbportal www.stoppalegionella.se bidrar till hur en tappvatteninstallation kan projekteras, utföras och kontrolleras med avseende på legionella.

Som ett viktigt led att förankra branschreglerna brett genomför Säker Vatten auktorisation av företag som tillhandahåller installation eller projektering av vs-installationer.

Ett auktoriserat installationsföretag förbinder sig att utföra sina arbeten enligt Säker Vatteninstallation. Företaget har också rätt och skyldighet att utfärda intyg på att installationen följer branschreglerna.

För att få en auktorisation beviljad ska företagets personal genomgått vissa utbildningar från Säker Vatten, ha en verifierad grundläggande utbildning som montör och uppfylla några administrativa kriterier.

En auktorisation genom Säker Vatten säkerställer alltså att en hög utbildningsnivå finns på landets VVS-montörer.

Genom sin ställning i branschen har Säker Vatten vid ett flertal tillfällen kunnat samla andra branschorganisationer, materialfabrikanter, försäkringsbolag med flera för att få gränsöverskridande och enhetliga regler i flera delar av branschen.

I detta ärende har VD Thomas Lundgren beslutat. Teknikansvarige Martin Brunnkvist har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också projektledare Bertil Jönsson deltagit.